

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ELY-keskusten ilmoitus puutarhayhdistyksille haitallisista vieraslajeista

Olettehan tietoisia, että EU:n tai kansallisen vieraslajiluettelon lajeja ei ole vuodesta 2016 lähtien saanut kasvattaa tai pitää hallussa. Toivomme, että puutarhayhdistykset voisivat välittää ilmoituksen jäsenilleen.

Kansalliseen luetteloon on lisätty uusia eläin- ja kasvilajeja 1.6.2019 alkaen. Myös EU:n luetteloon lisätään uusia lajeja kesällä 2019.

EU:n tai kansalliseen vieraslajiluetteloon kuuluvaa lajia ei saa päästää ympäristöön eikä tuoda Suomeen EU:n ulkopuolelta eikä myöskään toisesta EU-maasta, pitää hallussa, kasvattaa, kuljettaa, saattaa markkinoille, välittää taikka myydä tai muuten luovuttaa.

Kansalliseen vieraslajiluetteloon lisätyt kasvilajit 1.6.2019 alkaen:

[Alaskanlupiini](#) *Lupinus nootkatensis*

[Hamppuvillakko](#) *Jacobaea cannabinifolia* (*Senecio cannabinifolius*)

[Tarhatatar](#) *Reynoutria × bohémica* (entinen nimi hörtsätatar, *Fallopia × bohémica*)

[Japanintatar](#) *Reynoutria japonica*, pl. neidontatar *Reynoutria compacta*

[Sahalinintatar](#) (jättitatar) *Reynoutria sachalinensis*

[Kanadanvesirutto](#) *Elodea canadensis*

[Komealupiini](#) *Lupinus polyphyllus*

[Kurtturuusu](#) *Rosa rugosa*, ml. *Rosa rugosa* f. *alba*

[Lännenpalsami](#) *Impatiens capensis*

Näistä lajeista varsinkin kurtturuusua käytetään laajasti koriste- ja hyötykasvina. Kurtturuusun ja valkoisen kurtturuusun maahantuonti ja myynti on kielletty 1.6.2019 alkaen. Koska kiinteistönomistajille on varattava riittävästi aikaa hävittää kasvatuksessa olevat esiintymät, kurtturuusun kasvatuskielto tulee voimaan kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen 1.6.2022.

Asetuksessa haitalliseksi vieraslajiksi on säädetty kurtturuusun nimilaji *Rosa rugosa*. Asetus ei koske nimilajista jalostettuja tarhakurtturuusuja eli *Rosa Rugosa* -ryhmää.

Kansalliseen vieraslajiluetteloon lisätty, puutarhatoimijoiden kannalta merkittävä eläinlaji 1.6.2019 alkaen:

[Espanjansiruetana](#) *Arion vulgaris*

Espanjansiruetanan munat ja nuoret yksilöt kulkeutuvat maansiirtojen sekä erilaisten taimien, sipulien ja muiden kauppapuutarhantuotteiden juuristoja ympäröivien multapaakkujen mukana. Tällaista aineistoa ammattimaisesti käsittelevillä toimijoilla on velvollisuus estää haitallisen vieraslajin leviäminen hallinnassaan olevan alueen ulkopuolelle. Espanjansiruetanalle kelpaa puutarhojen monenlainen ravinto ja voi näin aiheuttaa suuria tuhoja kotipuutarhoissa ja viljelyksillä.

Vuodesta 2016 lähtien EU:n vieraslajiluetteloon jo kuuluvia kasvilajeja ovat esimerkiksi:

[Afrikanvesihäntä](#) *Lagarosiphon major*

[Arabiansulkahirssi](#) *Pennisetum setaceum* (*Cenchrus setaceus*) (2017 lähtien)

[Armenian-, kaukasian- ja persianjättiputki](#) *Heracleum sosnowskyi*, *H. mantegazzianum* (2017 lähtien), *H. persicum*

[Isoärviä](#) *Myriophyllum aquaticum*
[Jättipalsami](#) *Impatiens glandulifera* (2017 lähtien)
[Keltamajavankaali](#) *Lysichiton americanus*
[Lautta-](#) ja [loikorusolehti](#) *Ludwigia grandiflora*, *L. peploides*
[Mesisilkkiyrtti](#) *Asclepias syriaca* (2017 lähtien)
[Pilvisutilatva](#) *Baccharis halimifolia*
[Purppurakudzu](#) (kudzupapu) *Pueraria montana var. lobata*
[Sumasammakonputki](#) *Hydrocotyle ranunculoides*

EU:n vieraslajiluetteloon kesällä 2019 lisättävät kasvilajit:

[Siniakaasia](#) *Acacia saligna*
[Haisujumaltenpuu](#) *Ailanthus altissima*
[Oranssivarrasheinä](#) *Andropogon virginicus*
[Ilmapalloköynnös](#) *Cardiospermum grandiflorum*
[Rusopampaheinä](#) *Cortaderia jubata*
[Kapinnyppyheinä](#) *Ehrharta calycina*
[Brasilianvesiasteri](#) *Gymnocoronis spilanthoides*
[Japaninhumala](#) *Humulus scandens*
[Kampakiipijäsaniainen](#) *Lygodium japonicum*
[Kiinanpensasapila](#) *Lespedeza cuneata*
[Meksikonmeskite](#) *Prosopis juliflora*
[Poimukellussaniainen](#) *Salvinia molesta*
[Kiinantalipuu](#) *Triadica sebifera*

Mitä voin tehdä?

Älä lisää tai kasvata haitallista vieraslajia. Luetteloissa mainittujen vieraslajien tilaaminen myös nettikaupoista on kielletty. Hävitä vieraslajit puutarhastasi ja käsittele puutarhajäte niin, ettei itämiskykyisiä siemeniä tai kasvinosia voi säilyä. Huolehdi, etteivät vieraslajit pääse leviämään mullan tai kasvien mukana. Ota huomioon, että taimikasvattajilla ja puutarhamyymälöillä on velvollisuus varmistaa, etteivät vieraslajit leviä myöskään muiden tuotteiden mukana esimerkiksi mullassa. Omassa puutarhassa kannattaa suosia kotimaisia tai heikosti leviäviä kasveja.

Mitä vieraslajit ovat?

Vieraslajeilla tarkoitetaan eläimiä, kasveja ja muita eliöitä, jotka ihminen on tuonut niiden luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle. Vieraslajia pidetään haitallisena erityisesti, jos se uhkaa luonnon monimuotoisuutta. Vieraslajeista voi olla haittaa myös esimerkiksi maa- ja metsätalouden tuholaisina.

Vieraskasvilajit voivat aiheuttaa haittaa ympäristössä esimerkiksi syrjäyttämällä alkuperäisiä kasvilajeja ja yksipuolistamalla leviämialueensa lajistoa. Osa lajeista on ihmisille haitallisia allergisoivuuden tai myrkyllisyyden takia. Monet vieraskasvilajeista on tuotu Suomeen puutarha- ja viljelykasveiksi, ja nyt ne leviävät istutusten lisäksi myös maansiirtojen ja puutarhajätteen mukana. Monet vieraskasvilajit ovat tehokkaita leviäjiä esimerkiksi runsaan siementuoton tai voimakkaan kasvullisen lisääntymisen ansiosta. Lisäksi tuuli, eläimet ja vesi voivat kuljettaa niiden siemeniä pitkiäkin matkoja.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) valvoo EU:n vieraslajiasetuksen ja kansallisen vieraslajilain ja -asetuksen noudattamista. Tämä viesti on osa haitallisten vieraslajien torjuntaa koskevien kansallisten [hallintasuunnitelmien](#) mukaista viestintää.

Lisätietoja:

ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi
[Kansallinen vieraslajiportaali](#)
[Vieraslajit ja lainsäädäntö – usein kysytyjä kysymyksiä](#)
[EU:n vieraslajiluettelo](#)
[Kansallinen vieraslajiluettelo](#)

[Kansallinen asetus vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta](#)
[EU:n vieraslajiasetus](#)
[Kansallinen laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta](#)
[Hallintasuunnitelma haitallisten vieraslajien torjumiseksi II](#)
[Hallintasuunnitelma haitallisten vieraslajien torjumiseksi I](#)

Yhteystiedot: (etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi)

Etelä-Pohjanmaa: Leena Rinkineva-Kantola
Etelä-Savo: Sirpa Peltonen
Häme: Riitta Ryömä, Rauni Itkonen
Kaakkois-Suomi: Tuula Tanska
Kainuu: Marja Hyvärinen
Keski-Suomi: Aulis Jämsä, Liisa Horppila-Jämsä
Lappi: Taina Kojola
Pirkanmaa: Tiina Schultz
Pohjois-Karjala: Hanna Keski-Karhu, Sirkka Hakalisto
Pohjois-Pohjanmaa: Tupuna Kovanen
Pohjois-Savo: Antti Lammi, Kimmo Haapanen
Uusimaa: Juha Lumme
Varsinais-Suomi: Leena Lehtomaa

Närings-, trafik- och miljöcentralernas meddelande till trädgårdsföreningar om invasiva främmande arter

Ni är väl medvetna om att det sedan år 2016 varit otillåtet att odla eller inneha arter som finns upptagna i EU:s förteckning eller den nationella förteckningen över invasiva främmande arter. Vi önskar att trädgårdsföreningarna ska kunna förmedla denna information till medlemmarna.

Den 1 juni 2019 togs det in nya djur- och växtarter i den nationella förteckningen. Även EU-förteckningen kommer att innehålla nya arter från och med sommaren 2019.

De arter som finns upptagna i EU-förteckningen eller i den nationella förteckningen får inte spridas i naturen eller importeras till Finland från länder utanför EU eller från andra EU-länder, innehas, födas upp eller odlas, transporteras, släppas ut på marknaden, förmedlas, säljas eller på något annat sätt överlätas vidare.

Växtarter som togs in i den nationella förteckningen över invasiva främmande arter 1.6.2019:

[Sandlupin](#) *Lupinus nootkatensis*

[Hampstånds](#) *Jacobaea cannabifolia* (*Senecio cannabifolius*)

[Hybridslide](#) *Reynoutria × bohemica* (tidigare namn hörtsätatar, *Fallopia × bohemica*)

[Parkslide](#) *Reynoutria japonica*, exkl. rosenlide *Reynoutria compacta*

[Jätteslide](#) *Reynoutria sachalinensis*

[Vattenpest](#) *Elodea canadensis*

[Blomsterlupin](#) *Lupinus polyphyllus*

[Vresros](#) *Rosa rugosa*, inkl. *Rosa rugosa* f. *alba* [Appelsinbalsamin](#) *Impatiens capensis*

Vresros används särskilt som en prydnads- och nyttoväxt på många ställen. Att importera och sälja vresros eller vit vresros är inte tillåtet efter den 1 juni 2019. Eftersom fastighetsägarna måste få tillräckligt med tid att förstöra förekomsterna, börjar förbudet att odla vresros gälla efter en övergångstid på tre år, det vill säga den 1 juni 2022.

Vresrosens artnamn *Rosa rugosa* är enligt förordningen en invasiv främmande art. Förordningen gäller inte förädlade rugosarosor, det vill säga Rosa Rugosa-gruppen.

En för trädgårdsaktörer väsentlig djurart som tagits in i den nationella förteckningen över invasiva främmande arter 1.6.2019:

[Spansk skogssnigel](#) *Arion vulgaris*

Den spanska skogssnigelns ägg och unga individer sprids via jordförflyttning samt med jordklumpar runt rötterna på olika plantor, lökar och andra handelsträdgårdsprodukter. Aktörer som yrkesmässigt hanterar sådant material är skyldiga att stoppa spridning av främmande arter utanför det område de innehar. Den spanska skogssnigeln är allätare och kan därför orsaka stora skador i köksträdgårdar och odlingar.

Växtarter som sedan 2016 hört till EU-förteckningen över invasiva främmande arter är till exempel:

[Afrikansk vattenpest](#) *Lagarosiphon major*

[Fjäderborstgräs](#) *Pennisetum setaceum* (*Cenchrus setaceus*) (sedan år 2017)

[Bredloka, kaukasisk jätteloka och jätteloka](#) *Heracleum sosnowskyi*, *H. mantegazzianum* (sedan år 2017), *H. persicum*

[Storslinga](#) *Myriophyllum aquaticum*

[Jättebalsamin](#) *Impatiens glandulifera* (sedan år 2017)

[Gul skunkkalla](#) *Lysichiton americanus*

[Storblommig ludwigia](#) och [krypludwigia](#) *Ludwigia grandiflora*, *L. peploides*

[Sidenört](#) *Asclepias syriaca* (sedan år 2017)

[Saltbaccharis](#) *Baccharis halimifolia*

[Kudzuböna](#) *Pueraria montana* var. *lobata*

[Flytspikblad](#) *Hydrocotyle ranunculoides*

Växtarter som kommer att tas in i EU-förteckningen sommaren 2019:

[Tårakacia](#) *Acacia saligna*

[Gudaträd](#) *Ailanthus altissima*

[Bluestem](#) *Andropogon virginicus*

[Ballongranka](#) *Cardiospermum grandiflorum*

[Rött pampasgräs](#) *Cortaderia jubata*

[Perennial veldtgrass](#) *Ehrharta calycina*

[Vattenflockel](#) *Gymnocoronis spilanthoides*

[Japansk humle](#) *Humulus scandens*

[Japansk klätterbräken](#) *Lygodium japonicum*

[Kinesisk buskklöver](#) *Lespedeza cuneata*

[Mesquite](#) *Prosopis juliflora*

[Jättesimbräken](#) *Salvinia molesta*

[Kinesiskt talgräd](#) *Triadica sebifera*

Vad kan jag göra?

Du ska inte föröka eller odla invasiva främmande arter. Du får inte heller beställa de främmande arter som finns upptagna på förteckningarna på nätet. Utrota de invasiva arterna i din trädgård och behandla trädgårdsavfallet så att du förstör grobara frön och växtdelar. Se till att främmande arter inte sprids med jord eller med växter. Notera att växtodlare och trädgårdsbutiker är skyldiga att se till att invasiva främmande

arter inte heller sprids med andra produkter såsom jord. Föredra inhemska växter eller växter som inte sprider sig lätt.

Vad är en främmande art?

Med främmande arter avses djur, växter och andra organismer som människan har introducerat utanför artens naturliga utbredningsområde. En främmande art är särskilt skadlig om den riskerar naturens biologiska mångfald. Främmande arter, såsom skadegörare, kan också orsaka skada till exempel på jord- och skogsbruket.

Främmande arter kan orsaka miljöskador till exempel genom att konkurrera ut ursprungliga växtarter och göra arterna i utbredningsområdet mer ensidiga. Vissa arter är skadliga för människor på grund av att de orsakar allergier eller är giftiga. Många av de främmande arterna har förts in till Finland som trädgårds- och odlingsväxter. Nu sprids de förutom med plantor även i samband med markarbeten och med trädgårdsavfall. Många arter sprids effektivt till exempel på grund av stor frömängd eller förökning som beror på tillväxt. Vidare kan frön spridas långa vägar med vindar, djur och vatten.

Närings-, trafik- och miljöcentralen övervakar att bestämmelserna i EU-förordningen och den nationella lagen och förordningen om invasiva främmande arter följs. Detta meddelande är en del av kommunikationen enligt de [nationella planerna för hantering av invasiva främmande arter](#).

Ytterligare information:

ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi

[Portalen för främmande arter i Finland](#)

[Invasiva främmande arter och lagstiftning – vanliga frågor](#)

[EU-förteckning över invasiva främmande arter](#)

[Nationell förteckning över invasiva främmande arter](#)

[Nationell förordning om hantering av risker orsakade av främmande arter](#)

[EU-förordning om invasiva främmande arter](#)

[Nationell lag om hantering av risker orsakade av främmande arter](#)

[Plan för bekämpning av invasiva främmande arter II](#)

[Hanteringsplan för bekämpning av invasiva främmande arter I](#)

Kontaktuppgifter: (fornamn.efternamn@ely-keskus.fi)

Södra Österbotten: Leena Rinkineva-Kantola

Södra Savolax: Sirpa Peltonen

Tavastland: Riitta Ryömä, Rauni Itkonen

Sydöstra Finland: Tuula Tanska

Kajanaland: Marja Hyvärinen

Mellersta Finland: Aulis Jämsä, Liisa Horppila-Jämsä

Lappland: Taina Kojola

Birkaland: Tiina Schultz

Norra Karelen: Hanna Keski-Karhu, Sirkka Hakalisto

Norra Österbotten: Tupuna Kovanen

Norra Savolax: Antti Lammi, Kimmo Haapanen

Nyland: Juha Lumme

Egentliga Finland: Leena Lehtomaa